

Erasmus+

Projekt získal finanční prostředky od Evropské unie.

Výukové metody a organizace vyučování KA1 2018-1-CZ01-KA101-047376

Vídeň

Školský spolek Komensky

Datum mobility: 1. - 3. 4. 2019

Jméno účastníka: Mgr. Martina Novotná

Do projektu Erasmus+ jsme se rozhodly zapojit na základě pozitivních zkušeností vedení a pedagogů naší školy, kteří se již několikrát zúčastnili mobility v rámci mezinárodní spolupráce.

Školský spolek Komensky je tvořen dvěma budovami, přičemž v jedné budově sídlí obecná škola, kterou tvoří osm tříd od 1. do 4. třídy. V druhé budově se nachází reálné osmileté gymnázium s 12 třídami. Pedagogický sbor školského spolku tvoří celkem 58 pedagogů a pedagogických pracovníků. Vzhledem k tomu, že se jedná o česko-německou bilingvní školu, jsme měly možnost porovnat vzdělávací systém v České republice a Rakousku, inspirovat se novými možnostmi a být součástí výuky v multikulturním prostředí.

Cílem mobility v rámci projektu Výukové metody a organizace vyučování bylo stínovat výuku na partnerské bilingvní škole a tím podpořit profesní rozvoj.

V termínu 1. - 3. 4. 2019 jsem se spolu s kolegyní z 1. stupně naší základní školy zúčastnila v rámci projektu Erasmus+ KA1 stínování (job-shadowing) vyučování v zahraniční školské instituci a vzdělávání v zahraničí.

Zúčastnila jsem se několika vyučovacích hodin i mimoškolních aktivit, které škola organizuje. Cílem mého stínování pedagogické práce pedagogů na škole, bylo pozorování matematiky a přírodních věd, současně mi bylo umožněno stínovat i další aktivity spojené s procesem vyučování. Prostředí školy by velmi vstřícné, celkový dojem byl umocněn školním projektovým týdnem na téma: Feuerwehr (Oheň), kterého se účastnily všechny třídy obecné školy.

Během návštěvy Školského spolku Komenský jsem měla možnosti sledovat výuku matematiky a přírodních věd na obecné škole i na reálném gymnáziu. I přesto, že jsem byla obeznámena s tím, že má aktivita bude probíhat na bilingvní škole, mě překvapilo, jak moc se oba jazyky na škole prolínají. Všechny nápisy ve školách i přidružených objektech byly psány jak česky, tak německy, pedagogové, pedagogičtí pracovníci a zaměstnanci školy rozuměli i mluvili česky i německy, stejně jako většina dětí, byla schopna odpovědět učiteli německy a mě česky. Oba jazyky využívaly děti nejen při výuce, ale i při hře a dorozumívání mezi sebou. Při přestávkách jsem si mnohokrát všimla, jak na otázku v německém jazyce odpovídají česky a naopak. I přes tuto skutečnost žáci pracují s výjimkou českého jazyka a ostatních jazyků výhradně s německými učebnicemi. Stejně tak zápisy učitele na tabuli i samotné zápisy do svých sešitů se píšou žáci v německém jazyce. Debaty, doplňující otázky a odpovědi žáků i učitelů však probíhají v českém jazyce.

Hodiny matematiky byly povětšinou koncipovány podobně, kdy se v hodinách se objevovaly činnosti pouze jednoho druhu, a činnosti se prakticky nestřídal. Organizace práce probíhala jak individuálně, tak skupinově, podle školy i ročníků, ve kterém výuka probíhala. Na obecné škole v hodině matematiky se vyskytovala často činnost pouze jednoho druhu, kdy se děti zabývaly celou hodinu samostatným počítáním slovních úloh, jejich správným zápisem, postupem při zápisu, výpočtem a správným formulováním odpovědi na otázku, kterou slovní úloha zahrnuje. V jiném ročníku naopak zápis slovní úlohy chyběl, žáci si po důkladném přečtení zadání a společné debatě o slovní úloze zapsali pouze otázku, na kterou měli odpovědět, provedli výpočet a zapsali odpověď. Největším rozdílem, který jsem ve výuce matematiky zaznamenala, byl odlišný zápis písemného násobení, nikoli tak, jako jsme v České republice zvyklí, psát činitele i součin pod sebe do sloupečku, ale tak, že oba činitele zapíšou vedle sebe na řádek a součin dvakrát podtržený pod ně.

V hodině matematiky na reálném gymnáziu jsem se mohla účastnit i matematické hry, kterou si pro žáky paní učitelka připravila. Jednalo se o jednoduchou hru, kdy žáci na základě správných výsledků posunovali svou značku po tabuli, po hracím poli od startu k cíli. Aby mohli svou značku žáci posunout, museli vypočítat příklad do sešitu. Vypočítaný výsledek pak zkontrolovali se správným výsledkem na tabuli. Pokud byl jejich výsledek správný, posunuli se k dalšímu příkladu a postupně tak postupovali na cestě k cíli. Tato hra měla u dětí i mě velký ohlas, proto jsem se rozhodla ji začlenit i do své pedagogické práce se svou třídou.

Stejně jako v případě stínování hodin matematiky, i hodiny přírodovědných předmětů jsem měla možnost stínovat jak na obecné škole, tak na reálném gymnáziu. Na obecné škole je výuka přírodovědných předmětů koncipována tak, že jsou děti rozděleny na dvě skupiny, přičemž se tyto dvě skupiny každý týden střídají.

Jeden týden se žáci věnují studiu přírodovědy, kde se učí o přírodě, rostlinách a zvířatech, člověku a zdraví, druhý týden je čeká hodina vlastivědy, kde se seznamují se svým okolím, učí se o Vídni, jejích městských částech, infrastrukturou a historií. Hodina přírodovědy probíhá v českém i německém jazyce, je zde kladen důraz na znalost názvů jak v češtině, tak v němčině. Výuka vlastivědy probíhá s pouze německy mluvícím pedagogem.

Při mém stínování jsem se zúčastnila hodiny přírodovědy, děti se seznamovaly s lučním kvítím, se kterým se mohou v Rakousku setkat. Paní učitelka pro ně měla připravené obrázky s těmito květinami, které měly děti pojmenovat, jak německy, tak česky. Pokud si nemohly na název v některém jazyce vzpomenout, měla paní učitelka připravenou přesmyčku, po jejímž vyluštění dětem název napověděl. Poté si o bylinách vyprávěli, seznamovaly se o jejich možných léčivých účincích, květenství, a možném výskytu. S náplní práce v druhé skupině, které se věnovala vlastivědě, mě paní učitelka seznámila po hodině, kdy mi ukázala některé desky a šanony dětí, naplněné pracovními listy, se kterými děti pracují. Jednalo se především o mapy města Vídně, vyznačování důležitých dopravních uzlů, místa bydliště, školy, cesty do školy, zájmových míst a dalších.

Při stínování přírodních věd na reálném gymnáziu jsem se zúčastnila hodiny biologie. Hodina probíhala pod vedením učitele, s předem připravenou počítačovou prezentací. Prezentace sloužila jako výtah nejdůležitějších bodů z kapitoly v učebnici, se kterou žáci pracují. Během prezentace mluvil výhradně učitel, žáci si pouze barevně vyznačovali do učebnice pasáže, o kterých se zmínil, a považoval je tedy za důležité k zapamatování. Tato hodina byla velmi odlišná od hodiny na obecné škole, byl vidět velký rozdíl ve věku žáků a nárocích učitele na znalost učiva.